

УДИВИТЕЛНОТО ЧОВЕШКО ТЯЛО

книжка за любопитни деца

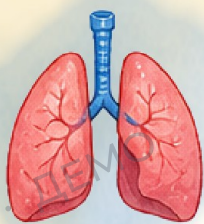
ЗА МИЯ

Мозък

Сърце

Бели дробове

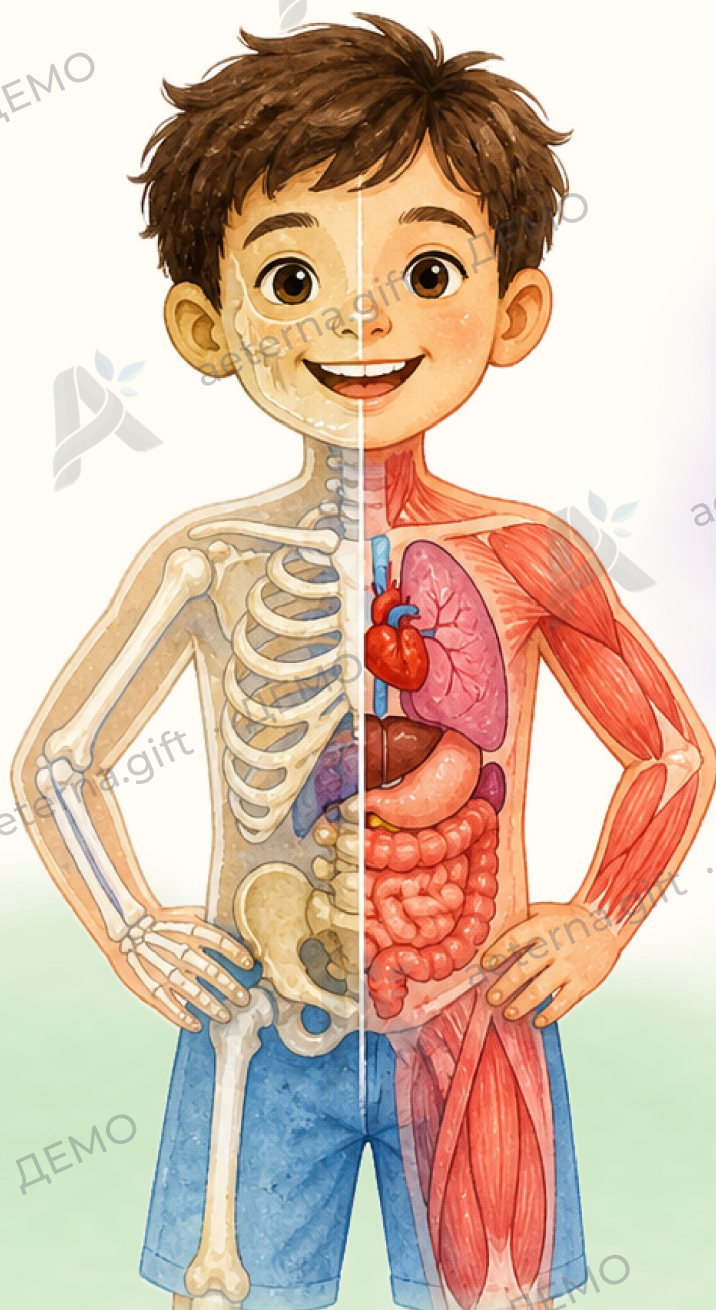
Кости

Стомах

Мускули

За най-любопитния малък учен - открий
колко удивително е тялото ти!

УДИВИТЕЛНОТО ЧОВЕШКО ТЯЛО

книжка за любопитни деца

Мозък

командният център

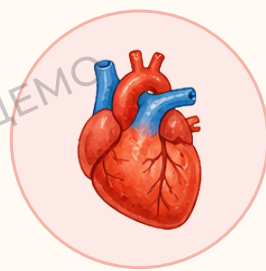
Бели дробове

с тях дишаш

Стомаш

храната става
енергия

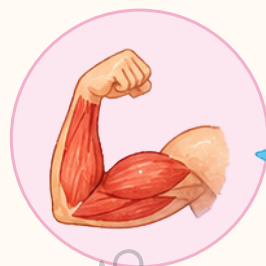
Сърце

изпомпва кръвта

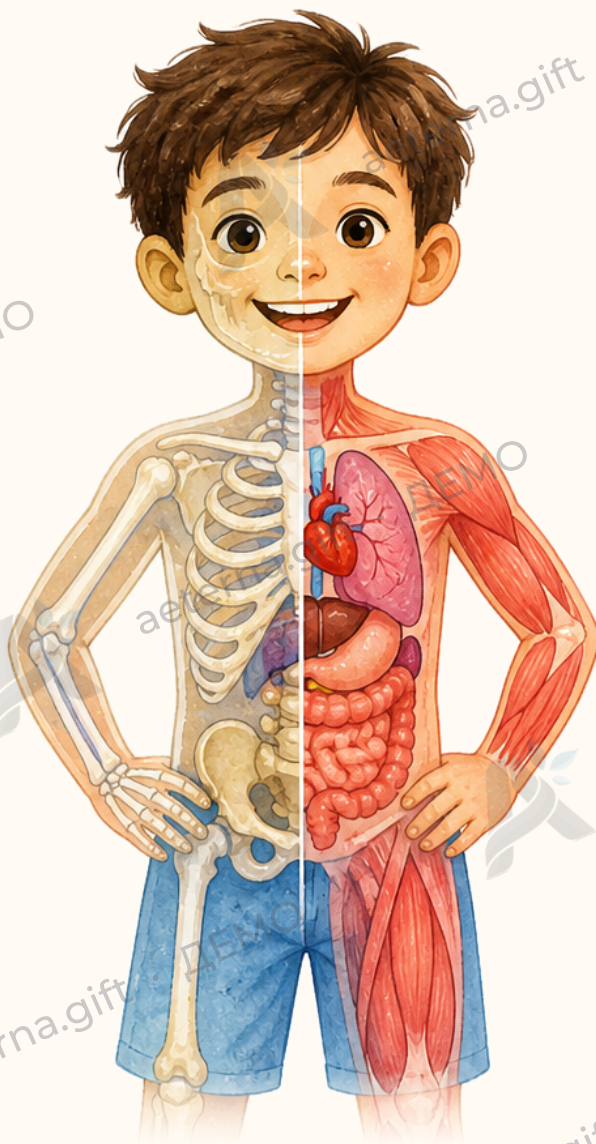
Кости

опората на тялото

Мускули

за движение и игра

Тази книжка е на:

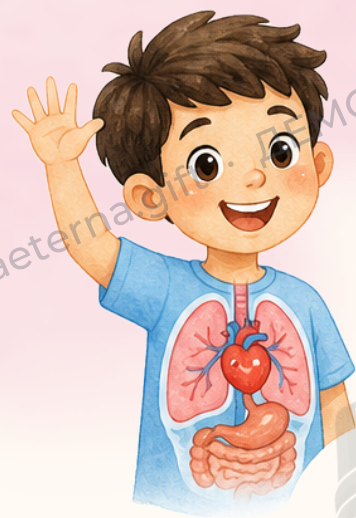

СЪДЪРЖАНИЕ

● Да опознаем тялото си	3	● Мускули и кости	54
● Какво е човешкото тяло?	5	● Навици за чистота	56
● Системите на тялото	7	● Тялото в движение	58
● Мозъкът	9	● Тест за тялото	60
● Упражнение за мозъка	11	● Как бие сърцето	62
● Сърцето	13	● Факти за мозъка	64
● Дишането	15	● Разтягай се и се движи	66
● Храносмилането	17	● Чувствата и тялото	68
● Костите	19	● Силни навици	70
● Списък за здраво тяло	21	● Преговор: храносмилането	72
● Мускулите	23	● Водата и тялото	74
● Петте сетива	25	● Стойката	76
● Как да пазиш тялото си	27	● Безопасност	78
● Моят здравословен ден	29	● Моето обещание	80
● Какво научи?	31	● Кръвта - преговор	81
● Кожата	33	● Рефлексите	83
● Кръвта	35	● Карта на тялото	85
● Как тялото се бори с микробите	37	● Да си припомним	87
● Сигналите на тялото	39	● Финална викторина	89
● Бързи факти за тялото	41	● Гатанки	90
● Нервната система	43	● Грамота	91
● Как растеш	45	● Таблица с навици	92
● Сънят и тялото ти	47	● Тялото ти е чудо	93
● Здравословната чиния	49	● Отговори	94
● Моите любими здрави навици	51	● Благодарим ти!	96
● Преговор: дишането	52		

ДА ОПОЗНАЕМ ТЯЛОТО СИ

Тялото ти е едно от най-невероятните неща на света -
и то е само твое!

Всеки ден тялото ти върши огромна работа. Благодарение на него можеш да тичаш, да скачаш, да мислиш, да дишаш и дори да сънуваш, докато спиш. Вътре в теб много системи работят заедно като сплотен отбор, за да бъдеш жив и здрав.

● Чудил ли си се някога...

1

Как сърцето ти бие цял ден, без да спре?

2

Как мозъкът ти помага да мислиш и да помниш?

3

Как белите ти дробове поемат въздух, когато дишаш?

Отговорите те чакат в тази книжка!

Какво те очаква в книжката

Тази книжка ще те отведе на вълнуващо пътешествие из тялото ти. Ще научиш какви са различните му части, какво правят и как ти помагат да растеш силен и здрав.

В нея ще откриеш:

Основните
системи на
тялото

Как органите
работят заедно

Интересни
факти за тялото

Лесни начини да
си здрав

Тялото ти непрекъснато се променя, расте и учи - точно като теб! Затова се приготи да изследваш, да питаш и да се забавляваш, докато опознаваш невероятната машина, която си **ти**.

Знаеш ли?

Сърцето ти е започнало да бие много преди да се родиш - още когато беше колкото зрънце!

Хайде, тръгваме на път!

КАКВО Е ЧОВЕШКОТО ТЯЛО?

Човешкото тяло е изградено от много части, които работят заедно, за да си жив и пълен с енергия.

Представи си тялото като оживен град. Всяка част си има своя работа, но всички трябва да си помагат, за да върви всичко гладко.

От най-малкото към най-голямото

1

Клетки

Мънички тухлички, от които е изградено всичко в тялото ти.

2

Тъкани

Групи от еднакви клетки, които работят заедно.

3

Органи

Части на тялото като сърцето, белите дробове и мозъка.

4

Системи

Групи органи, които работят заедно - например храносмилателната система.

Всяко ниво е важно

Без клетки нямаше да има тъкани. Без тъкани нямаше да има органи. А без органи системите в тялото ти просто нямаше да работят!

Системите в тялото ти

кръвоносна система - движи кръвта

дихателна система - помага ти да дишаш

храносмилателна система - обработва храната

нервна система - управлява движенията и мислите

Подреди!

Напиши в квадратчетата числата от 1 до 4 - от най-малкото към най-голямото.

орган

клетка

система

тъкан

Знаеш ли?

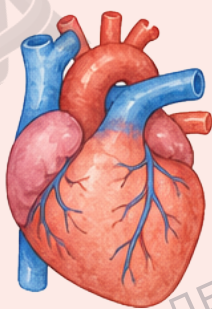
В тялото ти има около 30 трилиона клетки - много повече от звездите в нашата галактика!

Всички системи си помагат всяка секунда - дори когато почиваш!

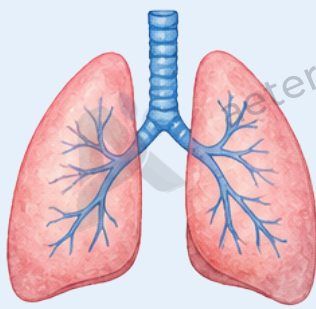
СИСТЕМИТЕ НА ТЯЛОТО ТИ

Тялото ти има много системи и всяка си има специална задача.
Заедно те се грижат да си жив, да се движиш и да мислиш!

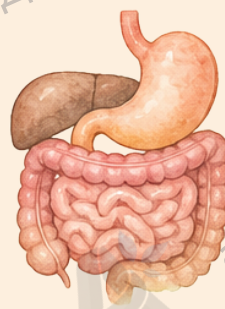
Кръвоносна система

Разнася кръвта из тялото и доставя кислород и хранителни вещества.

Дихателна система

Помага ти да вдишваш кислород и да издишваш въглероден диоксид.

Храносмилателна система

Разгражда храната, за да получиш енергия и да растеш.

Нервна система

Управлява мислите, движенията и реакциите ти.

Скелетна система

Дава форма на тялото и пази важните органи.

Мускулна система

Помага ти да се движиш, да скачаш и да си силен.

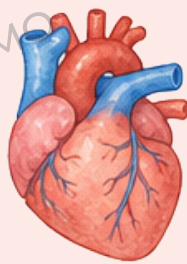
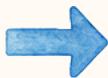
Всяка система си има работа, а заедно са непобедими!

Системите работят в екип

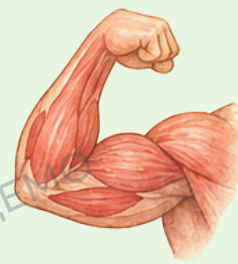
Системите в тялото не работят поотделно. Те винаги са свързани и си помагат. Ето един пример:

Белите дробове дават кислород на кръвта.

Сърцето разнася кислорода из тялото.

Мускулите го използват, за да се движиш.

Познай системата!

1 Коя система ти помага да дишаш?

.....

2 Коя система разгражда храната?

.....

3 Коя система пази мозъка и сърцето?

.....

Знаеш ли?

Дори сега, докато четеш, мозъкът, сърцето и белите дробове работят заедно за теб!

Ето това се казва работа в екип!

МОЗЪКЪТ - КОМАНДНИЯТ ЦЕНТЪР

Мозъкът управлява цялото ти тяло. Той е скрит на сигурно в черепа ти и работи денем и нощем - дори когато спиш!

● Мозъкът ти помага да:

мислиш и учиш нови неща

помниш

управляваш движенията си

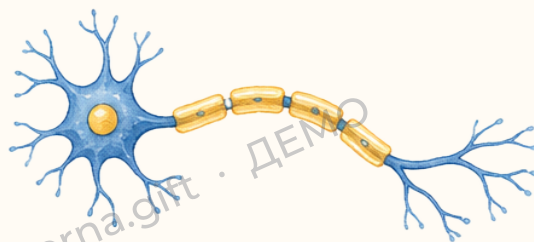
изпитваш чувства като радост и
вълнение

взимаш решения

Мозъкът изпраща съобщения из тялото по **нервите**. Те летят изключително бързо - почти като светкавица!

Мозъкът ти е най-бързият компютър!

Трите основни части на мозъка

- **Главен мозък** - най-голямата част. С него мислиш, учиш и помниш.
- **Малък мозък** - пази равновесието ти и прави движенията плавни.
- **Мозъчен ствол** - управлява това, което тялото прави само: дишането и ударите на сърцето.

Какво обича мозъкът ти?

Мозъкът ти е силен, но и той има нужда от грижа. Сънят, здравословната храна, водата и движението му помагат да работи най-добре.

Сън

Храна

Вода

Движение

Знаеш ли?

Мозъкът на възрастен човек тежи около 1,4 килограма - колкото малък пъпеш.

Грижи се за мозъка си - и той ще се грижи за теб!

УПРАЖНЕНИЕ ЗА МОЗЪКА

Да изпробваме силата на мозъка ти!

● Част 1: Свържи

Начертай линия от всяка задача до частта от мозъка, която я изпълнява.

Задачи	Части на мозъка
 Мислене	 Мозъчен ствол
 Равновесие	 Главен мозък
 Дишане	 Малък мозък

Подсказка

Ако се затрудниш, разгледай отново предишната страница с трите части на мозъка.

● Част 2: Бързи въпроси

1 Коя част от мозъка ти помага да помниш?

.....

2 Коя част управлява дишането?

.....

3 Защо сънят е важен за мозъка?

.....

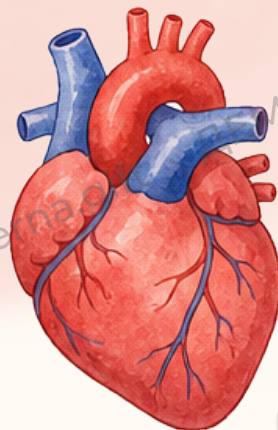
● Част 3: Нарисувай мозъка си

Нарисувай мозъка си и надпиши трите му основни части.

Запомни: мозъкът ти става по-силен всеки път, когато научиш нещо ново!

КАК РАБОТИ СЪРЦЕТО

Сърцето ти е силен мускул, който работи като помпа. То се намира в гърдите ти, малко вляво, и бие цял ден, всеки ден – дори докато спиш! С всеки удар изпраща кръв из тялото, а тя носи **кислород** и хранителни вещества до всяка клетка.

● Какво прави сърцето?

Изпраща богата на кислород кръв до цялото тяло

Доставя хранителни вещества на клетките

Помага да се изхвърлят отпадъци като въглеродния диоксид

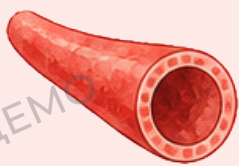
Знаеш ли?

Сърцето ти е горе-долу колкото юмрука ти. Стисни юмрук – ето толкова е голямо!

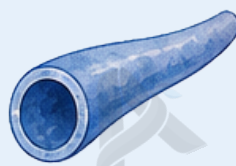
Сърцето ти никога не си взима почивка!

Сърцето и кръвоносните съдове

Артериите

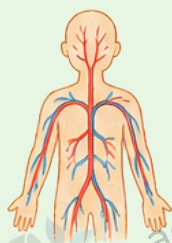
отнасят кръвта от сърцето към тялото.

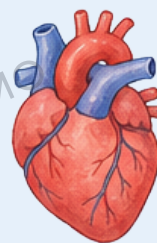
Вените връщат кръвта обратно към сърцето.

Сърцето изпраща кръвта

Кръвта обикаля тялото

Кръвта се връща в сърцето

Знаеш ли?

Сърцето ти бие 60-100 пъти в минута.

Това са над 100 000 удара на ден!

Сърцето на детето бие по-бързо от това на възрастен.

Пази сърцето си:

Движи се и спортувай

Яж полезна храна

Почивай достатъчно

Опитай!

Сложи два пръста на китката си или ръка на гърдите. Усещаш ли туптенето? Това е твоят **пулс**.

Сърцето е един от най-трудолюбивите ти органи!

ВДИШАЙ, ИЗДИШАЙ!

Дишаш непрекъснато - дори без да се замисляш! **Дихателната система** ти помага да поемаш кислород и да изхвърляш въглеродния диоксид.

• Как дишаме – стъпка по стъпка

1

Вдишваш

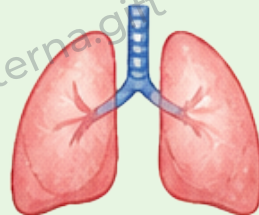
Въздухът влиза през носа или устата и слиза по една тръба, наречена **трахея**.

2

Белите дробове се пълнят

Въздухът стига до белите дробове и те се надуват като балони!

3

Кислородът минава в кръвта

Кръвта отнася кислорода до всяка част на тялото.

Дишай през носа – той затопля и почиства въздуха!

4

Тялото получава енергия

Тялото използва кислорода, за да си набави енергия.

5

Отпадъкът се връща

Въглеродният диоксид (отпадъчен газ) се връща обратно в белите дробове.

6

Издишваш

Издишваш и изхвърляш отработения въздух.

Страхотно, нали?

Белите дробове и сърцето работят ръка за ръка, за да има тялото ти винаги достатъчно кислород.

Опитай!

Поеми дълбоко въздух... и бавно издишай. Усещаш ли как гърдите ти се повдигат и спускат?

Всеки ден вдишваш и издишваш над 20 000 пъти!

ПЪТЯТ НА ХРАНАТА

Щом хапнеш нещо, в тялото ти започва **храносмилането**. Така храната се превръща в енергия, за да растеш, да се движиш и да си здрав.

● Накъде пътува храната?

1

Уста

Сдъвкваш храната и тя се смесва със слюнка. Така започва разграждането ѝ.

2

Хранопровод

Храната се плъзга надолу по тази тръба към стомаха.

3

Стомах

Силни стомашни сокове смесват и разграждат храната още повече.

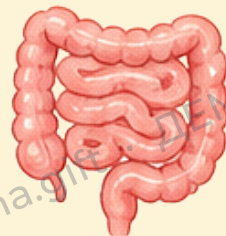

Яж бавно и се наслаждавай на всяка хапка!

4

Тънко черво

Хранителните вещества от храната преминават в кръвта.

5

Дебело черво

Тук се извлича водата, а отпадъците се подготвят да напуснат тялото.

Знаеш ли?

При възрастен човек тънкото черво е дълго около 6 метра!
То е нагънато като маркуч, за да се побере в корема.

Съвети за добро храносмилане**Сдъвквай добре**

Така стомахът се справя по-лесно.

Яж плодове и зеленчуци

Те помагат на червата да работят добре.

Пий много вода

Водата помага на храната да се движи.

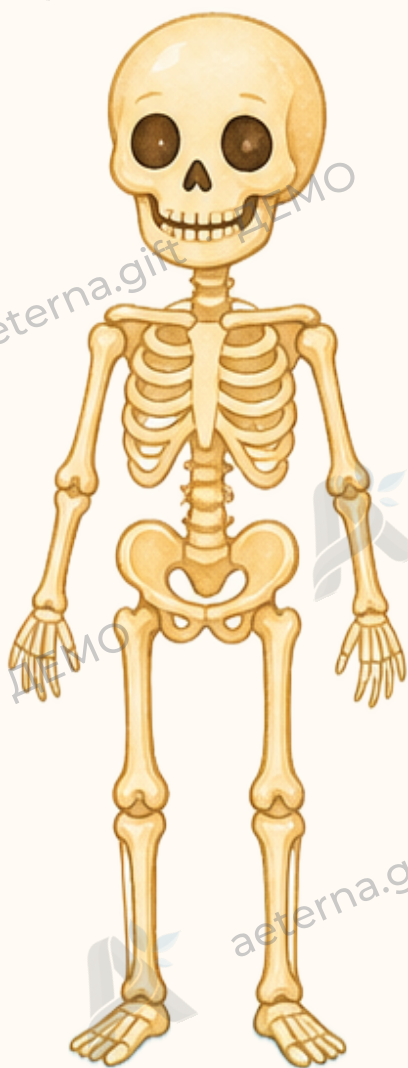
Тялото ти знае какво да прави с всяка хапка!

КОСТИТЕ - ОПОРАТА НА ТЯЛОТО

Костите ти образуват здрава рамка, наречена **скелет**. Без кости тялото ти щеше да е меко като желе и нямаше да може да стои изправено и да се движи!

● Скелетът ти има важни задачи:

Поддържа формата на тялото

Пази органи като мозъка и сърцето

Заедно с мускулите ти помага да се движиш

Вътре в костите се създават кръвни клетки

Имаш повече от 200 кости в тялото си!

Някои важни кости

Череп - пази мозъка ти

Гръден кош - пази сърцето и белите дробове

Гръбначен стълб - помага ти да стоиш изправен и да се навеждаш

Знаеш ли?

Костите са здрави, но и леки. Те растат заедно с теб и дори могат да зараснат, ако се счупят.

Как да пазиш костите си здрави

Пий мляко и яж храни, богати на **калций**.

Играй и се движи всеки ден

Бъди на слънце - то помага за **витамин Д**

Скелетът е като скрита опора, която те държи изправен всеки ден!

Това е демо

Показани са първите 20 от 96 страници.

Пълната книжка идва с поръчката – без воден знак.

Искаш да я отпечаташ отново?

Сканирай кода – там е книжката като PDF
за печат у дома, колкото пъти искаш.

Книжката е за лична употреба.

Удивителното човешко тяло

УДИВИТЕЛНОТО ЧОВЕШКО ТЯЛО